

[Poul Nødgaard]

Forslaget bygger efter Fremskridtspartiets opfattelse på nogle fundamentale misforståelser af, hvordan arbejdsmarkedet og økonomien fungerer i virkelighedens verden. Det fremgår meget tydeligt, at SF ikke har formået at slippe de planøkonomiske tanker.

Jeg kan på Fremskridtspartiet vegne meddele, at vi ikke kan medvirke ved forslagets videre behandling.

Addi Andersen (CD):

CD vil ikke afvise grundtanken i forslaget fra SF. Vi talte selv meget for sabbatordninger i 1970'erne. Det er rigtigt, at det er bedre for mennesker, der er indstillet på det, at få dagpenge, i stedet for at mennesker er tvunget til det. Det er også ud fra en erkendelse af, at vi ikke kan få alle i arbejde her og nu. Vi er derfor tvunget til nytænkning.

CD mener, det er vigtigt, at vi får denne tanke med i kulegravningsarbejdet omkring dagpenge og aktivering. Dette arbejde skal forhandles i de kommende uger og færdiggøres i løbet af foråret. Det er derfor ikke en fuldstændig afvisning af tanken, men et ønske om, at den tages med i en anden sammenhæng.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne sige, at vi er sympatisk indstillet over for ideerne i SF's forslag, på linje med hvad andre har sagt.

Jeg vil også gerne sige, at når man kommer ud og skal tale om arbejdsmarkedspolitik på forskellige møder, så er sådan et forslag noget af det vanskeligste, man kan have med at gøre, hvis ikke man blot siger: Jå, selvfølgelig. Det er klart, hvorfor skulle man ikke gøre det? Det er jo helt logisk: Med et gennemsnit på 300.000 ledige må det være genialt at få en rotation. Det opkvalificerer alle parter. De, der ikke er i arbejde, får arbejde, og de, der har arbejde, kan gå ud og foretage sig et eller andet, de har lyst til, for dagpenge. De kan muligvis også opkvalificere sig. De kan måske tage 1 år til udlandet og på den måde blive opkvalificeret. De kan også slappe af. Det er også en mulighed. Men alt andet lige skulle der ikke være noget som helst at tabe ved den ordning. Derfor burde man med kyshånd sige ja til det. Men så enkelt er det jo ikke, fordi tingene alligevel er lidt mere udviklede, selv om man kan argumentere simpelt omkring det.

Jeg vil godt sige, at det, vi prioriterer i forbindelse med den type af orlovsordninger, som SF her vil skabe mulighed for, er voksenedannelsesordningen. Det er den, vi mener der for alvor skal sættes på. Så kan man sige, at det kunne være fornuftigt, at man også gav andre mulighed for det i konkrete tilfælde, og det kan man også overveje. Men der skal ikke være tvivl om, at Det Radikale Venstres holdning er, at vi prøver på at tage fat her.

Som det også fremgik af debatten i Folketinget om den ordning, var der også dels nogle skridt på den økonomiske vej og dels nogle skridt i form af nogle forpligtelser over for arbejdsgiverne i retning af, at man i det radikale forslag siger, at det er en ret, man har, hvis man kan stille en arbejdskraft. Om arbejdsgiveren så vil tage den erstatningsarbejdskraft eller ej, det er op til arbejdsgiveren selv.

Problemet med diskussionerne om de frivillige orlovsordninger, sådan som SF fremstiller dem, er, at det bliver sådan lidt »so oder so«, at man tager godbidderne ud, og at man ikke rigtig vil gå ind i de lidt hårdere diskussioner om, hvad det er for strukturreformer, der skal til på arbejdsmarkedet. Det er dér, vi utrolig gerne ville se SF på banen.

Det ville være et godt bidrag til diskussionen, hvis vi kunne få gjort SF lidt mindre dogmatisk på nogle af de områder, hvor SF, når det drejer sig om arbejdsmarkedspolitik, er meget dogmatisk.

Jeg skal blot tage et enkelt aspekt ud, som jeg i øvrigt ikke skal debattere her, nemlig spørgsmålet om supplerende dagpenge på fast nedsat arbejdstid, hvor man kan sige lidt af det samme, men hvor der alligevel bliver tale om en stagnation på arbejdsmarkedet, som ikke er hensigtsmæssig.

Det, vi gerne vil diskutere, er arbejdsmarkedet mere bredt. Hvordan klarer vi de grupper, der rent faktisk er udstødt af arbejdsmarkedet? Hvordan får vi opkvalificeret samfundet? Hvordan kan vi foretage en eller anden fornuftig prioritering af tingene, når vi har et samlet billede af det? Og dér vil nogle orlovsordninger indgå. Men jeg vil også gerne sige, at vi i første omgang vil sætte vores kraft ind på at få udvidet VUS-ordningen.

Glønborg (KRF):

Som tidligere nævnt har Socialistisk Folke-